C/2024/5753

17.10.2024

P9_TA(2024)0019

Rtuť: zubní amalgám a další výrobky s přidanou rtutí, na které se vztahuje omezení výroby, dovozu a vývozu

Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 17. ledna 2024 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 ze dne 17. května 2017 o rtuti, pokud jde o zubní amalgám a další výrobky s přidanou rtutí, na které se vztahuje omezení výroby, dovozu a vývozu (COM(2023)0395 – C9-0309/2023 – 2023/0272(COD)) [1]

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(C/2024/5753)

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 1 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(1a) Rtuť je chemickou látkou vzbuzující celosvětové obavy o životní prostředí, a to z důvodu jejího atmosférického přenosu na velké vzdálenosti, jejího přetrvávání po člověkem způsobeném vstupu do životního prostředí a její schopnosti bioakumulace v ekosystémech. Rtuť má rovněž významné negativní účinky na lidské zdraví a dochází k jejímu přenosu z matek na děti prostřednictvím placenty nebo kojením. Znečištění životního prostředí rtutí může být důsledkem antropogenních činností, včetně nezpůsobilého nakládání s rtuťovým odpadem, kremace nebo nesprávného používání povinných separátorů amalgámu v zubních ordinacích.

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 4

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(4) Vzhledem k dostupnosti bezrtuťových alternativ je vhodné zakázat používání zubního amalgámu ke stomatologickému ošetření všech skupin obyvatelstva a zároveň zachovat možnost používání zubního amalgámu u pacientů se specifickými zdravotními potřebami. Aby se zabránilo výrobě zubního amalgámu, který je na trhu Unie zakázán, za účelem vývozu z Unie, je nezbytné zakázat jeho výrobu a vývoz. Článek 10 nařízení (EU) 2017/852 by proto měl být odpovídajícím způsobem změněn.	(4) Vzhledem k dostupnosti bezrtuťových alternativ***, cenové dostupnosti alternativních materiálů a současnému přechodu na bezrtuťové zubní výplně v mnoha členských státech*** je vhodné zakázat používání zubního amalgámu ke stomatologickému ošetření všech skupin obyvatelstva a zároveň zachovat možnost používání zubního amalgámu u pacientů se specifickými zdravotními potřebami***. Přechod na bezrtuťové alternativy zubních výplní již v mnoha členských státech pokročil, což ukazuje, že tento zákaz je***

[1] Věc byla vrácena příslušnému výboru pro účely interinstitucionálních jednání podle čl. 59 odst. 4 čtvrtého pododstavce (A9-0002/2024).

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	jakožto nákladově efektivní způsob předcházení dalšímu znečištění rtutí proveditelný a potřebný. Aby se zabránilo výrobě zubního amalgámu, který je na trhu Unie zakázán, za účelem vývozu z Unie, je nezbytné zakázat jeho výrobu a vývoz. Článek 10 nařízení (EU) 2017/852 by proto měl být odpovídajícím způsobem změněn.

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 4 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(4a) Významným zdrojem úniků rtuti do ovzduší jsou krematoria, a i když bude postupně ukončeno používání zubního amalgámu, krematoria budou ke znečišťování ovzduší, vody a půdy rtutí nadále přispívat. Je nezbytné shromáždit informace o opatřeních zavedených v členských státech a vypracovat pokyny pro krematoria, aby se dosáhlo vhodné prevence znečištění a zmírnil dopad na životní prostředí a lidské zdraví.

Pozměňovací návrh 16

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 4 b (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(4b) Aby přechod na bezrtuťové výplně měl co nejmenší socioekonomický dopad na náklady pacientů a lékařů na zubní péči, měly by se členské státy snažit zajistit odpovídající úhradu nákladů na alternativní materiály bez obsahu rtuti. Postupné ukončení používání zubního amalgámu by mělo případně doprovázet proškolení stomatologů, aby se přizpůsobili používání nových technik.

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 5

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(5) Ustanovení čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU ([44])zakazuje uvádění některých elektrických a elektronických zařízení obsahujících rtuť na trh Unie a jejich dovoz do Unie. Příloha III uvedené směrnice uvádí mimo jiné seznam některých světelných zdrojů s přidanou rtutí, které jsou do dat v ní uvedených z uvedeného zákazu vyňaty. Tato výjimka vypršela již dne 13. dubna 2016 pro netrubicové halofosfátové zářivky ***a*** dne 24. února 2023 ***nebo*** 24. ***února 2027*** vyprší ***pro některé kompaktní zářivky, trubicové zářivky a vysokotlaké sodíkové výbojky*** pro všeobecné osvětlení, ***jakož i*** pro ***netrubicové trifosfátové zářivky***. Kromě toho jsou v rozhodnutí MC-4/3 přijatém na čtvrtém zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, které se konalo ve dnech 21. až 25. března 2022, uvedeny některé trubicové zářivky pro všeobecné osvětlení, které mají být v budoucnu zakázány ([45]). Toto rozhodnutí podpořila Unie rozhodnutím Rady (EU) 2022/549 ([46]). Jelikož některé z těchto světelných zdrojů nejsou v současné době obsaženy v části A přílohy II nařízení (EU) 2017/852, měly by do ní být v zájmu soudržnosti zařazeny, aby byla zakázána jejich výroba a vývoz od dat ***v souladu s přílohou*** III směrnice 2011/65/EU a nejambicióznějších dat uvedených v rozhodnutí MC-4/3.	(5) Ustanovení čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU ([44])zakazuje uvádění některých elektrických a elektronických zařízení obsahujících rtuť na trh Unie a jejich dovoz do Unie. Příloha III uvedené směrnice uvádí mimo jiné seznam některých světelných zdrojů s přidanou rtutí, které jsou do dat v ní uvedených z uvedeného zákazu vyňaty. Tato výjimka vypršela již dne 13. dubna 2016 pro netrubicové halofosfátové zářivky***, v případě některých kompaktních zářivek*** dne 24. února 2023 ***a v případě trubicových zářivek pro všeobecné osvětlení dne*** 24. ***srpna 2023. Pro nelineární zářivky s třípásmovým luminoforem vyprší výjimka dne 24. února 2025. Platnost výjimky v případě většiny vysokotlakých sodíkových výbojek*** pro všeobecné osvětlení ***s lepším indexem podání barev skončila dne 24. února 2023***, ***zatímco v případě zbývajících výbojek a dalších vysokotlakých sodíkových výbojek*** pro ***všeobecné osvětlení platnost výjimky skončí 24. února 2025***. Kromě toho jsou v rozhodnutí MC-4/3 přijatém na čtvrtém zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, které se konalo ve dnech 21. až 25. března 2022, uvedeny některé trubicové zářivky pro všeobecné osvětlení, které mají být v budoucnu zakázány ([45]). Toto rozhodnutí podpořila Unie rozhodnutím Rady (EU) 2022/549 ([46]). Jelikož ***je vhodné zakázat co nejdříve vývoz zbývajících světelných zdrojů s přidanou rtutí z Unie a*** některé z těchto světelných zdrojů nejsou v současné době obsaženy v části A přílohy II nařízení (EU) 2017/852, měly by do ní být v zájmu soudržnosti zařazeny, aby byla zakázána jejich výroba a vývoz od dat ***uvedených v příloze*** III směrnice 2011/65/EU a nejambicióznějších dat uvedených v rozhodnutí MC-4/3. ***Kromě toho lze významných vedlejších přínosů dosáhnout tím, že se postupně co nejdříve ukončí vývoz světelných zdrojů s přidanou rtutí, protože bezrtuťové alternativy jsou energeticky účinnější, a zamezilo by se tak uvolňování tun emisí CO_2.***
([44]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU ze dne 8. června 2011 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (Úř. věst. L 174, 1.7.2011).	([44]) [44] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU ze dne 8. června 2011 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (Úř. věst. L 174, 1.7.2011).
([45]) [45] Rozhodnutí Rady (EU) 2022/549 ze dne 17. března 2022 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se mění přílohy A a B uvedené úmluvy (Úř. věst. L 107, 6.4.2022, s. 78).	([45]) [45] Rozhodnutí Rady (EU) 2022/549 ze dne 17. března 2022 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se mění přílohy A a B uvedené úmluvy (Úř. věst. L 107, 6.4.2022, s. 78).

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
([46]) Rozhodnutí Rady (EU) 2022/549 ze dne 17. března 2022 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se mění přílohy A a B uvedené úmluvy (Úř. věst. L 107, 6.4.2022, s. 78).	([46]) Rozhodnutí Rady (EU) 2022/549 ze dne 17. března 2022 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se mění přílohy A a B uvedené úmluvy (Úř. věst. L 107, 6.4.2022, s. 78).

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 5 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(5a) Vzhledem ke škodlivým účinkům rtuti a sloučenin rtuti na lidské zdraví a životní prostředí je třeba expozici a emise dále co nejvíce omezit na minimum. Z nedávných zpráv vyplývá, že evropské společnosti vyrábějí a vyvážejí sloučeniny rtuti, které se používají pro nepovolená použití, zejména v kosmetice. Komise by proto měla vypracovat zprávu o provádění a prosazování Minamatské úmluvy, zejména pokud jde o používání rtuti a sloučenin rtuti v kosmetice a o výrobu, dovoz a vývoz rtuti a sloučenin rtuti pro nepovolená použití. Komise by měla dále posoudit přetrvávající použití rtuti, například v porosimetrii, majácích a očkovacích látkách, a také potřebu upravit seznam velkých zdrojů odpadu a případně navrhnout opatření k postupnému ukončení těchto použití a regulaci výroby, dovozu a vývozu pro tyto účely.

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 5 b (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(5b) Vzhledem k tomu, že neexistují řádné systémy sběru výrobků s přidanou rtutí v elektronickém i jiném než elektronickém odpadu, dochází i nadále k sekundárním emisím rtuti na skládkách a ve spalovnách odpadu, což poukazuje na to, že je třeba, aby sběr tohoto odpadu probíhal odděleně a způsobem šetrným k životnímu prostředí.

Pozměňovací návrh 7

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – bod 1 – písm. a

Nařízení (EU) 2017/852

Čl. 10 – odst. 2a

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2a. Od 1. ledna 2025 se zubní amalgám nesmí používat při stomatologickém ošetření jakékoli osoby s výjimkou případů, kdy to zubní lékař považuje za naprosto nezbytné z důvodu specifických zdravotních potřeb dotčeného pacienta.**“**;	2a. Od 1. ledna 2025 se zubní amalgám nesmí používat při stomatologickém ošetření jakékoli osoby s výjimkou případů, kdy to zubní lékař považuje za naprosto nezbytné z důvodu ***řádně opodstatněných*** specifických zdravotních potřeb dotčeného pacienta.;

Pozměňovací návrh 8

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – bod 1 a (nový)

Nařízení (EU) 2017/852

Čl. 11 – odst. 1 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(1a) V článku 11 se doplňuje nový odstavec, který zní: ***„Výrobky s přidanou rtutí, které jsou stále v oběhu a které již nelze používat, se považují za odpad a jejich sběr je prováděn odděleně a způsobem šetrným k životnímu prostředí.“***

Pozměňovací návrh 9

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – bod 1 b (nový)

Nařízení (EU) 2017/852

Čl. 18 – odst. 3 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(1b) V článku 18 se doplňuje nový odstavec, který zní: ***„3a. Do 30. června 2024 a poté každé dva roky předloží členské státy Komisi zprávu o plánovaných a provedených opatřeních ke snížení emisí a úniků rtuti z krematorií.***

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	Komise údaje o opatřeních oznámených členskými státy v souladu s prvním pododstavcem zpřístupní veřejnosti.“

Pozměňovací návrh 10

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – bod 1 c (nový)

Nařízení (EU) 2017/852

Čl. 19 – odst. 1 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(1c) V článku 19 se doplňuje nový odstavec, který zní: ***„1a. Do 31. prosince 2025 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o snižování emisí a úniků rtuti z krematorií na základě zpráv podle čl. 18 odst. 3a a případně návrh pokynů pro technologie pro snižování emisí a úniků rtuti z krematorií a jejich kontrolu, přičemž zohlední stávající pokyny.“***

Pozměňovací návrh 11

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – bod 1 d (nový)

Nařízení (EU) 2017/852

Čl. 19 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(1d) V článku 19 se doplňuje nový odstavec, který zní: ***„2a. Do 30. června 2026 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí, zda je proveditelné zrušit do roku 2030 výjimky pro používání zubního amalgámu uvedené v článku 10. V této zprávě rovněž nastíní dopad na zdraví pacientů obecně, jakož i pacientů závislých na amalgámových výplních.***

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	Spolu se zprávou uvedenou v prvním pododstavci Komise případně předloží návrhy opatření.
	Nejpozději do 31. prosince 2026 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o:
	a) provádění a prosazování úmluvy, mimo jiné pokud jde o postupné ukončení používání rtuti v kosmetických přípravcích smluvními stranami úmluvy a kontrolu do roku 2025 a ukončení výroby, dovozu a vývozu sloučenin rtuti pro nezákonné postupy v Unii i ve světě;
	b) potřebě postupně ukončit zbývající způsoby použití rtuti, například v majácích a porosimetrii;
	c) potřebě rozšířit seznam zdrojů rtuťového odpadu podle článku 11.
	Spolu se zprávou podle třetího pododstavce tohoto odstavce Komise případně předloží návrhy opatření, jako je přezkum nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 649/2012 [1a] ***a omezení vývozu amidochloridu rtuťnatého (HgNH2 Cl).***
	[1a] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 649/2012 ze dne 4. července 2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 60).“

Pozměňovací návrh 12

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – bod 1 e (nový)

Nařízení (EU) 2017/852

Čl. 19 – odst. 3

Platné znění	*Pozměňovací návrh*
	(1e) V článku 19 se odstavec 3 nahrazuje tímto:
3. Komise případně spolu se svými zprávami uvedenými v ***odstavcích 1 a 2*** předloží legislativní návrh.	„3. Komise případně spolu se svými zprávami uvedenými v ***tomto článku*** předloží legislativní návrh.***“***

Pozměňovací návrh 13

Návrh nařízení

Příloha – odst. 1 – bod 2

Nařízení (EU) 2017/852

Příloha II – část A – údaj 4a

Znění navržené Komisí	
„4a. Trifosfátové zářivky pro všeobecné osvětlení, které nejsou zahrnuty do položky 4 písm. a).	***31.12.2027***
Pozměňovací návrh	
„4a. Trifosfátové zářivky pro všeobecné osvětlení, které nejsou zahrnuty do položky 4 písm. a).	***31.12.2025***

Pozměňovací návrh 14

Návrh nařízení

Příloha – odst. 1 – bod 2

Nařízení (EU) 2017/852

Příloha II – část A – údaj 4c

Znění navržené Komisí	
4c. Netrubicové trifosfátové zářivky.	***31.12.2027***
Pozměňovací návrh	
4c. Netrubicové trifosfátové zářivky.	***31.12.2025***

Pozměňovací návrh 15

Návrh nařízení

Příloha – odst. 1 – bod 3

Nařízení (EU) 2017/852

Příloha II – část A – údaj 5a

Znění navržené Komisí	
5a. Vysokotlaké rtuťové sodíkové výbojky (HPS) pro všeobecné osvětlení.	31.12.2025

		Pozměňovací návrh
5a.	Vysokotlaké rtuťové sodíkové výbojky (HPS) pro všeobecné osvětlení ***s:*** a) ***P ≤ 105 W převyšujícím 16 mg Hg;*** b) ***105 W < P ≤ 155 W převyšujícím 20 mg Hg;*** c) ***P > 155 W převyšujícím 25 mg Hg.***	31.12.2025